

Pustite se prevarati komediji!

Mala scena MGL *Prevare v priredbi Jere Ivanc in režiji Jaka Ivanca*

Ko se mlado deklo preobleče v paža, da bi se izognilo poroki s starim skopuhom, in ko je v igri še njen brat dvojček, je to dober recept za komedijo. Zdaj ga lahko gledamo v uprizoritvi *Prevare*, ki sta jih na malo sceno MGL postavila – kako primerno – dvojčka: Jera in Jaka Ivanc, ona avtorica besedila, on režiser.

JELA KREČIČ

Osnovni zaplet *Prevar* je dobro znan in tako rekoč vpisan v DNK komedije. V zgodbi namreč odzvanja motiv Plavtovih *Dvojčkov* (čeprav sta pri njem dvojčka enojajčna), najbolj znana obdelava tega motiva pa pripada Williamu Shakespearu in njegovi komediji *Dvanajsta noč ali kakor hočete*.

Prevare je Jera Ivanc priredila po renesančnem tekstu *G'ingannati* (1532) sienskih intelektualcev, ki so se poimenovali Omamljeni. *Prevare* se, konkretno, odvijajo v Modeni, govorijo o podjetni mladenki Lelii, ki jo želi oče Virginio Bellenzini poročiti z veliko starejšim skopuškim in bogatim Gherardom. A Lelia se preobleče v paža Fabia in se zaposli pri svoji simpatiji Flaminiju, medtem ko se je njegovo srce vnelo za Gherardovo hčerko Isabello. Lelia, preoblečena v Fabia, mora Isabelli prinašati Flaminijeva ljubezenska pisma in pesmi, a se prelestno deklo namesto v Flaminia zagleda v Fabia. Ko se v mestu pojavi še Lelijin brat dvojček Fabrizio, ki je veljal za izginulega, to pripelje k dodatnim zapletom in seveda k srečnemu koncu.

Malo igralcev, veliko vlog

Jaka Ivanc se je pri uprizoritvi držal klasične predloge in renesančnega obdobja. Zdi se mu namreč pomembno, da se kdaj oddaljimo od novega, si privoščimo obrat nazaj, je povedal za *Delo*. Od igre,

ki je v 16. stoletju trajala štiri ure, je avtorica Jera Ivanc ohranila osnovni zaplet, zgodbo pa razdelila na tri dejanja.

Obema ustvarjalcema komedije se je zdelo smiselno zmanjšati število igralcev in vlog in igro postaviti na malem odru. Vložek igralcev, sposobnost prehajanja iz vloge v vlogo, je bil eden večjih izizivov predstave. Gre za komedijo, v kateri igralec dobi priložnost, da briljira, je povedala Ivančeva. Režiser je z rezultatom igralske ekipe zelo zadovoljen. Poudaril je, da ni tako pomembno, ali režiserju komedija leži ali ne, »bitveno je, da imaš dobre igralce – če nimaš dobrih komikov, ni komedije«.

Za predstavo je ključno, da se odvija hitro, da igralci hitro podajajo besedilo in pri akciji izrabljajo vse razpoložljive rekvizite, kostume in scenske elemente, ki jim pomagajo ohranjati in stopnjevati ritem.

»Da predstava deluje lahkotno, je bilo potrebno ogromno dela,« je pojasnil režiser. K njeni dinamiki vsekakor pripomore živa glasba Davorja Hercega – klavirsko spremljavo in songe je sicer Ivanc v svojih komedijah uporabil že tretjič. Po njegovem je to učinkovit način, kako razgibati predstavo.

Nič več kot komedija

Osem songov, ki jih zapojejo igralci, daje tej renesančni komediji dodatno dimenzijo. V glasbeni spremljavi, ki je podlaga vsem zmešnjavam na odru, namreč odmevata predvsem klasična nema burleska in ameriška *slapstick* komedija. Reminiscenca na klasično filmsko komedijo je morda posrečen način prenosa renesančne komedije zmešnjav v današnji čas.

Jera Ivanc je o predstavi dejala, da gre za komedijo, ki noče biti nič več kot komedija. Pojasnila

je, da ta predstava noče nikogar smešiti, poniževati, ni angažirana in nima posebnega sporočila. Žanr komedije, ki se ne zadovolji z aluzijami na vulgarnost, a gradi na inteligentni besedni komiki, je po njenem podcenjen in zanemaran. Zato se zdi, da je ohranjanje komičnega duha, kot to imenuje Ivančeva, dobrodošlo.

Ob tem ne gre spregledati, da se je ta duh naselil tudi v gledališki list *Prevar*, ki ostaja zvest naslovu in tako v mnogih podatkih o nastanku te renesančne predstave dobesedno vara in slepi, prav tako se z bralcem pošali, ko mu, denimo, ponudi Bonnardovo formulo »popolne ženske«. A prav kot »ponaredek« je gledališki list zares prepričljiv in duhovit ter, paradoksalno, kot »prevara« o renesančni komediji in njenem duhu razode ne veliko več kot običajna predstavitev gledališkega teksta.

Šest igralcev, štirinajst vlog (z leve): Domen Valič, Uroš Smolej, Nika Rozman, Viktorija Bencik Emeršič, Jurij Drevenšek in Gašper Tič FOTO BARBARA ČEFERIN